

Závěrečná zpráva Komise pro Včelpo

Komise pro Včelpo byla ustavena již v minulém sjezdovém období (PRV dne 20. 11. 2015) a dostala za úkol zahájit kontrolní činnost ve společnosti Včelpo do konce měsíce ledna 2016.

Po X. sjezdu ČSV dva členové Komise odstoupili (př. Brückler a př. Hrabák) a byli nahrazeni dvěma novými členy (př. Polláková, př. Holejšovský). Předsedou Komise byl ustanoven př. Holejšovský (Zápis z jednání PRV dne 29. 12. 2015, bod XV/165/12/2015/PRV, Situace ve společnosti Včelpo, spol. s r. o., Usnesení k bodu XV:

c) bere na vědomí odstoupení J. Hrabáka a K. Brücklera z kontrolní komise ve Včelpu;

d) doplňuje komisi o členy: J. Holejšovský, Dr. Poláková, stávajícími členy jsou MVDr. Pantůček, Dr. Kamler a tajemník, předsedou bude J. Holejšovský).

Do Komise byli dále zvoleni př. Štěpán a př. Hromek, oba členové PRV.

Později na vlastní žádost rezignoval na členství v Komisi pro Včelpo MVDr. B. Pantůček (mail předsedovi Komise ze dne 22. 01. 2016.) Z Komise pro Včelpo odstoupil rovněž tajemník ČSV př. Milan Petřů.

Stávající složení, ve kterém Komise pracovala je následující: př. Holejšovský předseda Komise, př. Kamler, př. Štěpán, př. Polláková, př. Hromek členové Komise.

Komise zahájila svojí činnost dne **28. 01. 2016** kontrolou ve společnosti Včelpo a zahájením technologického auditu a kontroly na ekonomickém úseku společnosti. Dva členové Komise, př. Polláková a př. Hromek, pokračovali v kontrolní činnosti (technologický audit, hygienická kontrola a kontrola na ekonomickém úseku) dne 5. 2. 2016.

Výsledky kontroly jsou podrobně popsány a shrnuty v příloze č. 1 (díličí zprávy). Na základě výsledků provedených kontrol vydala Komise Opatření pro společnost Včelpo (viz příloha č. 2) a př. Polláková zpracovala jako soudní znalkyně v oboru hygieny potravin Odborné vyjádření, které předala předsedkyni ČSV. Předseda Komise podal průběžnou zprávu na jednání PRV dne 9. 2. 2016 (příloha č. 3).

Činnost společnosti Včelpo

Za jeden z hlavních problémů společnosti Včelpo je skutečnost, že **společnost v rozporu s účelem, pro který byla zřízena, nakupovala med ze zemí mimo EU** a v konkrétním případě nakoupila **med obsahující farmakologicky účinné antimikrobiální látky. Tento med se při zpracování dostal do českého medu nebo s ním byl přímo zaměněn** (viz. Zápis z jednání z PRV konaného dne 29. 12 2015 – informace ředitele společnosti Ing. Margaritopoulose)

Řada zápisů z VH, respektive PRV, chybí a v těch, které byly dány sekretariátem ČSV Komisi k dispozici nebylo možné nalézt usnesení, jímž by VH společnosti Včelpo případně PRV ČSV řediteli společnosti nákup medu ze zemí mimo EU povolily (viz přílohy č. 1 a č. 3)

O vysvětlení této skutečnosti požádal předseda Komise písemně bývalého předsedu ČSV, který dosud neodpověděl (viz příloha č. 3).

Skladování medu

Jak je podrobně uvedeno v dílčích zprávách (příloha č. 1) je technický stav budov špatný a lze předpokládat, že bude vyžadovat možná i dost nákladné opravy.

Kapacita jak skladů, tak i výrobních prostor, je nedostatečná vzhledem k množství medu, které bylo společností nakupováno a zpracováno. Dle hrubého odhadu členů Komise je jak skladovací, tak i výrobní kapacita dvoj až trojnásobně přetěžovaná.

V den kontroly (28. 1. 2016) byl sklad zaplněn sudy s nakoupeným medem a na nich a mezi nimi byly umístěny vrácené sklenice s medem, z nichž některé byly rozbité. Jednotlivé sudy s medem byly nepřístupné. Ve stejném skladu byl tedy skladován jak nakoupený med v sudech, tak vrácené zboží. Vrácené zboží nebylo rozděleno na kontaminované a nezávadné.

Sklad měl v době kontroly poškozená vrata, v důsledku čehož nebyl bezpečně uzavíratelný a uzamykatelný.

Nakoupený med byl skladován i mimo budovu skladu bez jakéhokoliv zastřešení nebo zakrytí. Sudy s medem tak byly zcela vystaveny povětrnostním vlivům a byly volně přístupné. Dle vyjádření ředitele společnosti jsou zelené sudy z Číny a šedé sudy z Ukrajiny. Ukrajinské sudy jsou kvalitnější a po vyprázdnění se opakovaně používají v provozu. Označení zboží je na papírových štítcích, které vlivem povětrnostních vlivů mizí. Konečným důsledkem systému skladování zboží je prakticky nemožné určit dodavatele konkrétního zboží.

Vedle budovy skladu se nacházely palety se sklenicemi medu. Dle sdělení ředitele se jednalo o nezávadný med vrácený Kauflandem, pro nějž se hledá odbyt.

Příjem vráceného zboží byl prováděn v otevřené kryté budově bez vstupních dveří. **Skladované vrácené zboží není při přejímce u obchodníka kontrolováno a ve skladu není evidováno. Není přesná evidence o množství vráceného zboží (viz příloha 1. Dílčí zprávy).**

Ve skladech společnosti Včelpo se **nachází cca 260 tun vrácených maloobchodních balení medu a výrobků Včelpa, které nejsou vytríděny ani jakostně ani množstevně.** Přesné číslo nebylo sděleno.

Zpracování medu.

Stejně jako skladování, i zpracování medu je prováděno v prostorech, které svojí kapacitou odpovídají možnosti zpracování jedné třetiny, maximálně jedné poloviny zpracovávaného medu. Tato skutečnost předurčuje problémy s dodržováním správné výrobní praxe, hygienických požadavků na zpracování potravin a systému HACCP.

Společnost Včelpo má zavedený systém HACCP a plnění požadavků systému má ověřeno certifikačním orgánem CERT-ACO, s.r.o., platnost certifikátu do 27. 4. 2017 (viz. Příloha č. 1, část Dr. Pollákové). Nicméně v auditu ze dne 27. 4. 2015 (Viz Příloha č. 4/ 2 listy Protokol neshody č.1/1) je konstatováno, že v provozu bylo zjištěno, že **může dojít ke křížení mezi čistou a nečistou fází výroby a křížení surovin.**

SZIF odebral společnosti Včelpo značku kvality KLASA ke dni 25. 3. 2015 pro klamání geografického původu medu ke dni 19. 11. 2015 celému oceněnému sortimentu společnosti Včelpo spol. s r.o. pro nečestné chování držitele značky (viz příloha č. 1.)

Ve společnosti Včelpo je nedostatečně řešená vstupní kontrola nakupovaného medu, stanovení HMF, stanovení diastázy, a zejména kontrola nakupovaných šarží medu na obsah farmakologicky účinných antimikrobiálních látek (antibiotika, sulfonamidy a další).

Ekonomický úsek

Kontrolní zjištění na ekonomickém úseku jsou detailně popsána v příloze č. 1. Podstatná zjištění a tomto úseku jsou uvedena v průběžné zprávě předsedy Komise pro PRV (příl. č. 3). Opatření, která je třeba na základě výsledků kontroly ve společnosti přijmout jsou uvedena v příloze č. 2. **Zásadním problémem společnosti je skutečnost, že neexistují interní směrnice a není tedy zřejmé, jaké jsou interní postupy.** Tyto směrnice je nezbytné co nejdříve zavést, realizovat a řídit se jimi, tj. zavést směrnicemi daný koloběh dokladů (jedna osoba faktury vystavuje a zároveň je i podepisuje) a ten respektovat. Zavést skladovou a operativní evidenci a jejich vazbu na účetnictví. Pokud jde o skladovou evidenci, v zásadě neexistuje vazba mezi reálnými pohyby a účetnictvím, není operativní evidence (nikdo nic nepodepisuje s výjimkou výkupu medu, kdy je vypláceno na základě příjemky, viz podrobněji příloha 1)

Účetnictví společnosti je zpracováváno prostřednictvím účetního softwaru. Z předložených dokladů vyplývá nutnost zásadní revize postupů. Ze účetních sestav vyplývá, že některé postupy nejsou zcela v souladu s platnými předpisy, např. účtování smluvních pokut jako nakoupená služba apod. Lze doporučit zásadní revizi účetních postupů. Nicméně **vzhledem k existenci auditorské zprávy, která neshledala pochybení, lze účetnictví považovat nejméně na úrovni účetní závěrky za správné.**

Závěr

Z hlediska produkce kvalitních a zdravotně nezávadných výrobků je ve společnosti Včelpo zásadním problémem evidence, postupy při příjmu, skladování, evidenci suroviny ve výrobě a při evidenci hotových výrobků. Pokud nebude provedena zásadní reorganizace provozu a nebude respektována jeho kapacita zpracování, nelze opakování problémů cizorodých látek v medu vyloučit, spíše je pravděpodobné jejich opakování.

Další ekonomické existence společnosti je možná za předpokladu že:

- bude jasným způsobem **vyřešen účel existence společnosti**. Buďto jak obchodní organizace fungující na principech podnikání nebo jako servisní organizace ČSV a jako taková zajišťuje činnost pro svoje členy (možný konflikt s přijatými dotačními prostředky na pořízení linek).
- bude zásadním způsobem provedena **reorganizace výroby a skladování, které vyloučí riziko záměny suroviny**
- budou **dodržovány postupy HACCP a další postupy**, ke kterým je společnost povinna a prováděny jejich **důsledné kontroly**
- **pokuty** v kauze ATB a pohledávky obchodních společností **nebudou likvidační**
- škody v kauze ATB a další finanční **ztráty bude možné sanovat ze stávajících příjmů.**

Pro další postup je proto nezbytné **znát průběžné údaje týkající se reálných finančních nákladů** a ztrát kauzy ATB, tj. výši udělených pokut, výše přeúčtovaných pokut od odběratelů, cenu likvidovaného vráceného zboží, náklady na likvidaci zboží atd., případný příjem z prodeje vrácených nekontaminovaných šarží.

Komise doporučuje dozorčí radě a VH společnosti Včelpo pečlivě *sledovat vývoj ekonomické situace ve společnosti* a na základě jejího vývoje *zvažovat zda, kdy a případně jakou formou respektive jakým způsobem ukončit jakýkoliv nákup, zpracování a prodej medu a výrobků z něho*, a ponechat ve Včelpu jen činnost související se zpracováním vosku a výrobou mezistěn, zpracováním propolisu, mateří kašičky atd., tedy činnosti, pro něž byla společnost Včelpo zřízena.

V Praze dne 3. 3. 2016

MVDr. Josef Holejšovský Ph. D.
Předseda Komise pro Včelpo